

Riječ urednika

Ovogodišnji, 42. broj *Radova Zavoda za hrvatsku povijest* koji je pred vama izašao je pod okriljem novog uredništva u ponešto razrađenijem sastavu nego što je to dosada bio slučaj, uvođenjem izvršnih urednika po kronološkom i tematskom ključu. Ovo bi trebalo osigurati jednaku zastupljenost priloga iz svih povijesnih razdoblja. No, kao što priliči, a da istovremeno nikako nije puka fraza, valja ponajprije istaknuti zasluge prethodnog uredništva koje je pod vodstvom glavnog urednika prof. dr. sc. Borislava Grgina stvorilo i više nego solidnu osnovu za daljnji razvoj časopisa. To se poglavito ogleda u činjenici da su *Radovi* od svog 40. broja ponovno zauzeli pripadajuće mjesto među hrvatskim znanstvenim časopisima humanističkog predznaka izjednačenima po vrsnoći s onim periodičkim publikacijama koje imaju međunarodno priznatu recenziju. Nemalu ulogu u podizanju i održavanju kvalitete časopisa imao je i kolega Ivan Botica, prof., koji je uistinu nemjerljivim trudom, dragovoljno, obavljao zahtjevne poslove lekture i korekture pristiglih tekstova. Na tomu mu najsrdačnije zahvaljujemo.

Pred novim uredništvom tako stoji velik izazov ne samo da ostane na izuzetno visokoj izvedbenoj razini prethodnikâ nego i da *Radovima* otvori nove razvojne perspektive, upravo kao što je to sebi u zadatak već bilo stavilo i prethodno uredništvo, čime bi časopis postigao punu međunarodnu afirmaciju i relevantnost. Taj je cilj, nesumnjivo vrijedan svakog napora koji je nužno uložiti u njegovo ostvarenje, postavljen u ne baš najsretnijim okolnostima kada je riječ o izdavaštvu općenito, a navlastito o izdavanju nekomercijalnih, znanstvenih periodičkih publikacija u Hrvatskoj. Prilike u našoj državi i društvu, potresenima dubokom gospodarskom i financijskom krizom kojoj se još ne nazire kraj, ne dopuštaju više isključiv pa čak niti poglavit oslonac na novčana sredstva doznačavana iz državnog proračuna kao potpora objavljivanju^P. Stoga je ovo uredništvo sebi stavilo u jednu od najprečih obveza pronaći druge izvore financiranja koji će moći zajamčiti nesmetano izlaženje časopisa.

Dakako, dostatna novčana sredstva samo su jedan od preduvjeta (iako nikako neznatan ni zanemariv) za daljnji uzmah *Radova*. Na tragu toj čvrstoj želji uredništvo je unijelo i novine u unutarnju strukturu časopisa. Tako se dijelom od ovog broja, a svakako od sljedećeg uvode stalne cjeline odnosno rubrike prvenstveno prema kronološkom kriteriju. Drugim riječima, namjera je da se u svakom broju nađe barem jedan prilog koji pripada pojedinom povijesnom razdoblju, starom, srednjem i ranom novom vijeku, modernom i suvremenom dobu. To nipošto ne znači da u takvoj razdiobi nema prostora za priloge dijakronog diskursa. Oni su i više nego dobrodošli. Nadalje, *Radovi* svoje stranice otvaraju i prilozima sa znanstvenih skupova ili znanstvenih savjetovanja održanih u organizaciji Odsjeka za povijest i Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta

u Zagrebu, s čim u vezi se ustanovljuje institut gosta urednika. Uz ustaljene, redovne cjeline „Članci i rasprave“ i „Ocjene i prikazi“, uspostavljaju se još i zasebne rubrike „Skupovi i konferencije“ s prikazima najvažnijih tuzemnih, ali i inozemnih skupova i „Obavijesti“ koje će donositi vijesti o znanstvenim događanjima i o novim historiografskim izdanjima. Po potrebi će se u broj uvrstiti i druge rubrike, poput „Diskusije“. Naposljetku, započinje se i s praksom ciljanog članka koji će naručivati uredništvo povodom znamenite obljetnice ili važnog događaja, a moći će poslužiti i u nastavi kako na sveučilišnoj razini tako i na nižim obrazovnim razinama.

U nakani da *Radovi* izrastu u jednog od regionalnih predvodnika za povijesnu znanost neophodno je da privuku sve zainteresirane pojedince iz struke i srodnih disciplina u bližem i daljem hrvatskom susjedstvu. U skladu s tim će se, uz uvijek poželjne priloge na vodećim europskim jezicima (engleskom, francuskom, njemačkom, talijanskom), prihvaćati i članci pisani na bošnjačkom, crnogorskom, slovenskom i srpskom jeziku. Naravno, glavni jezik časopisa i dalje je hrvatski. Napokon, *Radovi* ostaju otvoreni autorima neovisno o njihovoj generacijskoj pripadnosti, jednako i mlađim i starijim stručnjacima kao i diplomiranim studentima i diplomantima.

Ovaj broj posvećujemo nedavno preminulom dragom profesoru Ivanu Kampušu koji je bio i prvi urednik *Radova Zavoda za hrvatsku povijest*.

doc. dr. sc. Hrvoje Gračanin
glavni urednik

Važna napomena. Tehničkom omaškom u pripremi prošloga broja *Radova* prilogu Mladena Tomorada „*Dizajn za život*“ – *staroegipatski hramovi: povijest, razvoj i funkcija* i prilogu Emira O. Filipovića *Grbovnik Virgila Solisa i ilirska heraldika* bila je pridijeljena pogrešna kategorizacija. Točna kategorizacija u oba ova slučaja glasi pregledni rad.

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

RADOVI 42

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

The logo for FF press, featuring the letters 'FF' in a stylized font with a horizontal line through them, followed by the word 'press' in a lowercase, sans-serif font.

ZAGREB 2010.

RADOVI ZAVODA ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Knjiga 42

Izdavač

Zavod za hrvatsku povijest
Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
FF-press

Za izdavača

Damir Boras

Glavni urednik

Hrvoje Gračanin

Uredništvo

Bruna Kuntić-Makvić (stara povijest)
Zrinka Nikolić Jakus (srednji vijek)
Hrvoje Petrić (rani novi vijek)
Željko Holjevac (moderna povijest)
Tvrтко Jakovina (suvremena povijest)
Silvija Pisk (mikrohistorija i zavičajna povijest)

Izvršna urednica za tuzemnu i inozemnu razmjenu

Kristina Milković

Tajnik uredništva

Dejan Zadro

Adresa uredništva

Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet Zagreb,
Ivana Lučića 3, HR-10 000, Zagreb
Tel. ++385 (0)1 6120 150, 6120 158, faks ++385 (0)1 6156 879

Časopis izlazi jedanput godišnje

Ovi su Radovi tiskani uz financijsku potporu
Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Naslovna stranica

Iva Mandić

Grafičko oblikovanje i računalni slog

Boris Bui

Marko Maraković

Ivanka Cokol

Lektura

Julija Barunčić Pletikosić

Tisak

Hitra produkcija knjiga d.o.o.

Tiskanje dovršeno u prosincu 2010. godine

Naklada

200 primjeraka

*Časopis je dostupan na portalu znanstvenih časopisa Republike Hrvatske
Hrčku na adresi <http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>*